

en bestämd storlek för hvarje af Riksbankens sedelvalörer och att när nästa upplaga af banksedlar skall tryckas, dessa då må blifva till formatet lika med hvad Riksbankens egna banksedlar förut varit och mot hvilka format ingen skälig erinran kunnat göras.

På grund af hvad jag anført tillåter jag mig föreslå att Riksdagen behagade besluta att på lämpligt ställe i bankoreglementet må införas:

1:o fem- och tio-kronesedlar skola hafva en längd af 134 millimeter och en bredd af 74 millimeter;

2:o att fentio- och hundra-kronesedlar skola hafva en längd af 148 millimeter och en bredd af 134 millimeter;

3:o att ettusen-kronesedlar skola hafva en längd af 223 millimeter och en bredd af 134 millimeter.

Om remiss till Banko-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1880.

A. O. Wallenberg.

N:o 36.

Af Herrar Wallenberg: Om förändrade föreskrifter angående insättning i Riksbanken af medel på upp- och afskrifningsräkning samt folioräkning.

Det är en afgjord sak, att om en statsbank, som tillika är den största sedelutgifvande banken, erlägger ränta å upp- och afskrifningsräkningar, tjenar denna så behandlade rörelsegren icke att bereda statsbanken ökad inkomst, utan blott att framtvinga en högre utgift för

andra bankinrättningar i landet och derigenom bidraga till att räntefoten i allmänhet ställer sig högre än den borde och kunde göra, om statsbanken icke deltog i denna täflan blott för att ådraga de andra bankinrättningarna ökad tunga. Att Sveriges Riksbank på det sätt behandlat upp- och afskrifningsräkningarna framgår tydligen, dels deraf att upp- och afskrifningsräntan blifvit bestämd den 30 April 1875 till 3 procent, då flertalet andra banker gäfvo 2 procent, dels deraf att, när den efter nära fem års förlopp nedsattes till 2 procent, bibehölls dock 3 procent för alla smärre räkningar, ej öfverstigande tiotusen kronor, i uppenbart syfte att frångå de smärre bankerna just dessa räkningshafvare och förhindra en mera allmän nedsättning af upp- och afskrifningsräntan.

Faran för den allmänna rörelsen af en hög upp- och afskrifningsränta är ögonskenlig, ty ju högre ränta som beviljas på penningar, öfver hvilka räkningshafvare hvarje dag kunna förfoga, desto större belopp kvarlemnas just på dessa räkningar, och det har gått så långt, att summan af innestående beloppen hos de enskilda bankerna och aktiebankerna har öfverstigit fyrtyofem millioner kronor, hvilket icke är tillfredställande i ett land, der inga kassareserver finnas, utan der man måste anlita utländska krediter och skuldsätta sig på tre månader, om man behöfver penningar för åtta dagar. Från Riksbankens egen synpunkt torde det vara lätt att finna, att Riksbanken faktisk betalar ränta på sina egna sedlar, som inlemnas på upp- och afskrifningsräkning och kvarligga, tills de utlemnas från samma räkning.

Riksbankens förmåner äro många och stora i egenskap af statens och allmänna verks bankir. De på folioräkning innestående medel uppgå vanligen till dubbla beloppet mot hvad som på upp- och afskrifningsräkning innestår, och på folioräkning erlägger Riksbanken ingen ränta. Skulle Riksbanken afstå från folioafgift, och af sina öfriga inkomster bekosta sina egna böcker för denna räkning, så skulle Riksbanken helt säkert erhålla ännu betydligare belopp på folioräkning. Som Riksbanken helt nyligen erhållit monopol på femkronesedlar och deraf väntar sig en betydande inkomst, så borde Riksbanken kunna afstå från att gifva ränta å upp- och afskrifningsräkning och dervid följa sådana exempel som Frankrikes bank, Englands bank, Tyska riksbanken och Finlands bank.

På grund af hvad jag anfört, får jag vördsamt föreslå, det Riksdagen behagade besluta:

1:o att Riksbanken icke må gifva ränta å på upp- och afskrifningsräkning insatta medel;

- 2:o att Riksbanken icke må taga folioafgift af dem, som önska hos Riksbanken öppna sådan räkning;
3:o att det skall stå en hvar fritt att hos Riksbanken öppna folioräkning.

Om remiss till Banko-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1880.

A. O. Wallenberg.

N:o 37.

Af Herr Wallenberg: Om belåning i Riksbanken af statens och allmänna hypoteksbankens obligationer.

Bedömandet af den personella krediten, som en låntagare kan anses förtjena, måste alltid öfverlemnas till bankstyrelsen och för den saken kan icke några reglementariska föreskrifter lemnas. Men i afseende på de förnämsta säkerheter, som i landet finnas, torde det kunna lemnas sådana föreskrifter, att, när bankstyrelsen får bestämma belåningsvärdet och räntan, det utan vidare kunde vara medgifvet för hvem som helst att anmäla sig såsom låntagare. Bankoreglementet har i alla tider innehållit bestämmelser om lånerätt mot hypotek af vägförda effekter. På enahanda sätt kunde och borde bankoreglementet innehålla lånerätt mot hypotek af *svenska statens* och *allmänna hypoteksbankens* räntebärande obligationer. Liksom bankstyrelsen tid efter annan i allmänna tidningar kungjort belåningsvärdet å jern, på samma sätt kunde tillkännagifvas belåningsvärdet å sagde tvänne slag räntebärande obligationer, hvilket belåningsvärde skulle gälla intill ändring blefve på enahanda sätt i allmänna tidningarne kungjord. Såsom nu lånerörelsen i Riksbanken bedrifves, är